

272 160.1

õiguse
üldõpetus

Õiguse üldõpetus.
Juhari Vaabel.

Maag. Kollokovianni jaoks.

Vaabel, Juhari

272160

Alin Parung
min. 18. X. 29. 1. 1929

Tartu Riikliku Ülikooli
Raamatukogu
31889

~~247~~

E. V.

TARTU ÜLIKOOLI
ÜIGUSTEADUSK

20 okt. 1929

N° 30

TARTU

1.

Õiguse teadus.

Sissejuhatus.

§1. Tunnusteliseks silit õiguse teaduslikul kaditlusel. Õiguse tunnustelise kaditluse alused ja lähtepunktid. Õiguse araltesfäär ja õiguse olemus. Õiguse tunnustelise kaditluse meetod. Õiguse teaduse kui tunnustelise õpetuse õigusest. Õiguse teaduse ja õiguse filosoofia.

1 peatükk.

Õiguse mõiste.

1 katke.

Õiguse mõiste emotsionaalpsüholoogiline õigustevõrja järel (Petražitsky).

§2. Emotsionaalpsüholoogia elementid. Ettiliste araltesfääri emotsionaalpsüholoogilise aluse. Õiguse emotsionaalpsüholoogilise aluse. Õiguse kui attributiv-etiline elamus. Õiguse emotsioonide tuge ja maht. Õiguse ja moraali entelomine emotsionaalpsüholoogilisel alusel.

§3. Õiguse olemus ja põhitendeid emotsio-

nealpraksoloogilise õigusteooria järel. Õiguse
 attributivse iseloomu funktsioonid ja nende
 tähendus. Õigusemõistevormide motivatsiooniline
 ja korralduslik mõjuvõime. Õigusemõistevormide
 attributivse iseloomu mõju õiguskonkreetsetel
 ja mittetäitmisel. Õiguse teadete lahk-
 arvamine ning seostamine õiguse rakenda-
 misel ja õiguskonkreetsete kujunemisel. Õiguse
 üldkonkreetne funktsioonid. Jastav funk-
 tsioon. Jastav funktsioon ja eramaanduse
 olemus. Organiseeriv funktsioon. Organiseeriv
 funktsioon ja mõjuvõime olemus. Rõõgi mõiste.
 Rõõgi õiguskonkreetne alus. Rõõgi ja õiguse suhe.
 Rõõgi ja õiguskonkreetse loomingu ning õiguse rakenda-
 dus. Ametliku õiguse, selle mõiste ja olemus.
 Emotsionaalpraksoloogiline õigusemõiste ja
 traditsiooniliste õigusemõistete suhe.

2. katse.

Kriitiline õigusteooria ja selle õigusemõiste
 (Stammli).

24. Õiguse mõiste kriitiline õigusteooria järel.
 Õigusemõiste määratlemise läbepunkt kriitilises
 õigusteoorias. Õiguse mõiste vormiline
 määratlus. Tõlgivorm ja hingitud sõna õiguse

mõiste. Õiguse mõiste kuulub sikhõis- 3.
tete valdkonda. Õigus kui tahtefenomeen.
Õiguse tahe ja selle ilme. Õiguse tahte
omadused. Stammleiteri õiguse mõiste vormel:
„Das Recht: das moralische Selbstthendliche
verbindende Wollen“ ja selle analüüs.

§5. Õiguse määruse küsimus küttilises
õigusteoorias. Õiguse tunnustamine vastlase
kolm rakenduspunktis küttilise õigusteoo-
ria järele: õiguse mõiste, positiivne õigus,
määruse õigus. Määruse õigus, selle mõiste ja
piiritlemine. Õiguse määruse avaldus. Õigus-
lik võim (Rechtliche Gewalt). Selle mõiste ja
alus.

§6. Õiguse idee küsimus küttilises õigusteoorias.
Õiguse idee mõiste ja tähendus. Õiguse idee tun-
giva alused. Tahte seaduspärasus (Gesetzmaßig-
keit des Wollens), selle mõiste ja avaldus „Õige
tahe“ (das wehtige Wollen). Õige tahte suund.
Autonoomne ja heteronoomne suund. Õigus
ja moraal. Õiguse ja moraal konstruktiivsed
ja avalduslikud ehitised. Õigusnorm. Konven-
tionaalne norm. Õige moraal“ (wehtige mo-
ral). Õige õigus“ (wehtiges Recht). Jotriaal-
ne ideaal ja „Õige õigus“.

Määrade numbrist õigsmõistetest.

§7. Õigsmõiste rühmade teooriate järele, selle alused ja vormuleering. Õigsmõiste rühmate teooriate järele. Selle õigsmõiste konstruktsiooni analüüs. Rühmate teooriate lohtsamad etapid. Õigsmõiste reetide tahte konstruktsioonid lühimate teooriate järele. Õigsmõiste maaditlused reis teooriates. Endused mõnede teooriate. Berlingi; hõrnatuse teooria ja õigsmõiste vormuleering selles teorias. Õigsmõiste nt. l. taarsetes teooriates, Õigsmõiste tšeringi; huvide teoorias ja selle analüüs. Õigsmõiste õuquit'õpetuses. Õigsmõiste Hans Kelsen'i õpetuses.

Õpetus.

Õpetus objektivist ja subjektivist õigusest.

§8. Õigselikud normid, õigselikud normid ja objektivne õigus. Õigsnormi loomus ja kompositsioon. Õigusnormide lügi. Õigsnormi loomus ja kompositsiooni kirjeldus

traditsiooniliste õpetuste järel. Õigus. 5.
kõnnialamus imperatiivteooriate järel.
Õiguskõnnialamus annuiteooriate järel.
Kõnnialamus ja alamus jellineksi õpetuses.
Õiguskõnnialamus adrepaadit traditsiooniliste
õpetuste järel.

Õiguskõnnialamus ja komponitsoon
emotivonaal psüholoogiline õigusteooria jäle-
le. Kõnnialamus lugude ja dispoziitsoon. Dis-
poziitsoon imperatiiv ja attributiivsed elemen-
did. Subjekt ja objekt mähtlused õigus-
kõnnialamus dispoziitsoonis (cybernetika ja objek-
tiivsed õpetused). Õiguskõnnialamus em-
tional alustel. Positiivsed ja negatiivsed (mõjuvõime).
eellused õiguskõnnialamuses.

§ 9. Õiguskõnnialamus, subjektiivsed õigused ja kohustused

Õiguskõnnialamus kaad-legalistlik traditsiooni-
listes õpetustes. Õiguskõnnialamus mõiste, iseloom
ja arvatus. Subjektiivne õigus traditsioo-
nialistes õpetustes. Subjektiivse õiguse mõiste
ja iseloom. Mõned subjektiivsed õigused
mähtlevad teooriat. Subjektiivne õiguse
mõiste ja iseloom Iheringi huviteooria
järel. Subjektiivne õiguse mõiste ja iseloom
Vindschitzi taliteooria järel.

Subjektive õiguse mõiste semantika;
 kombinatsioon teoorias. Jelline'i vaade
 subjektivele õigusele. Traditsioonilised
 õpetused kahtlused. Õiguse ja moraalse
 kahtlus. Kevete elemus ja vaherand.
 Õiguse ja usustunde meloom.

Õiguse, subjektive õigus ja
 kahtlus emotsionaal-psüholoogilise
 õigusteooria järel.

§10. Õigussubjektid, õigusobjektid ja juurde-
 sel faktid. Õpetus õigussubjektide tradit-
 siooniliste õpetuste järel. Õigussubjektide
 ning traditsiooniliste õpetuste järel. Juurde-
 sel õigust kui õigusobjektid. Juurde-
 sel õigust kui õigusobjektid. Mõned teooriad
 juurde-õigustest. Õigusteooria.
 Sõltuvuse teooria. Subjektide ja õigus-
 te teooria. Õiguste teooria. Sõltuvuse
 organisatsioonide teooria. Kevete teooriate sõn-
 ja etustajad. Juurde-õiguste teooria
 ja selle tingimused. Õpetus õigusobjekti-
 dest traditsioonilise õigusteoorias. Õiguse
 objektide mõiste ja elemus. Õiguse objek-
 tide ning traditsiooniliste õpetuste järel.
 Õiguse objektide lügi. Õpetus juurde-õigustest

fautidest traditsioonilis loovias. 7.
Juurdele faulide mõiste. Juurdele
faulide lügil. Juurdele toimingu ja
juurdele rütmusel. Neude lügid
Juurdele faulide olemus ja funktsioon.

Emotsionaalpsüholoogiline õpetus
õiguse subjektidest, õiguse objektidest ja
juurdele faulidest.

3 peatükki.

Õpetus õiguse allikatest (õiguse laadidest).

§ 11. Traditsiooniline õpetus õiguse allikatest.
Õiguse allika mõiste ja arvamus. Mõne
õiguse allikat. Seatus kui õiguse allikas.
Seaduse alaline mõiste. Seaduse materjalne
ja vormiline mõiste. Vormiline seaduse eti-
oloogiline. Vormiline seaduse saatuspro-
bleemid. Seaduse saatusprobleemid kri-
tikul astmel. Seaduse õiguslik jõud. Seaduse
maksus. Seadus ja määrus. Kõrge kui
õiguse allikas. Õigusliku korbe mõiste
ja illoorn. Korbe kui õigusallika loomus.
Korbe õigusallikas saamise tingimused.
Kahetuks kui õiguse allikas

§ 12. Emptoonaalpõhkolooiline õpetus
 õiguse lüvidest. Intuitiivne ja positiivne
 õigus. Neude õiguslüvide mõiste, olemus
 ja avaldus. Intuitiivse õiguse enloomus
 ja funktsioon. Õigus. N. n. loodusline
 õigus. Positiivse õiguse enloomus positiivse
 õiguse lajil. Ametlik ja mitteametlik õigus.
 Neude õiguslüvide mõiste, olemus ja avaldus.

4 peatükk

Õiguse tunnetus lü (metteoreetiline) kädite-
 mine ja õiguse teadus-tehniline rakendamine.

§ 13. Õiguse metteoreetiline käditelemine.
 Neraade selle evolutsioonist.

- a) Rooma juldprudenti sammalid.
- b) Klossatoir, kommentatoir.
 Keskaja õiguste dualine mõttelema
 heloom.
- c) Aksamisaja mõjutusel õigusteaduse
 enli praunkase õigusteade koolis
 XVI sajandil.
- d) XVII sajand; rationalism ja loo-
 dusõiguste kool. Loodusõiguse
 kool; põlisleodil. Loodusõiguse

§16. Õiguse teatas-kehtluse rakendamine. Teatuste tõlg, tõmine. Kehtluse ja loogilise tõlg, tõmine. Kvalifikatsioonide tõlg, tõmine. Analoogete kammimine.

Literatuur:

- 1) A. I. Kuznetsov. Bahterine kuznetsov ja kuznetsov. Juridikaline teadus. 1905.
- 2) A. I. Kuznetsov. Kuznetsov ja kuznetsov. Juridikaline teadus. M. I, 1907. M. II 1907.
- 3) Rudolf Stammler, Theorie der Rechtswissenschaft. 1911.
- 4) Hans Kelsen, Hauptprobleme der Staatsrechtslehre. 2. Aufl. 1903

5/ Lion Duguit. Traité de droit
Constitutionnel. 2es éd., tome I.
La règle de droit. Le problème
de l'état.

6/ Arthur Baumgarten. Die Wissenschaft
vom Recht und ihre Methode 1922.
IV Teil: Zusammenfassende Darstellung
und kritische Würdigung der rechts-
wissenschaftlichen Methode.

7/ Маянберин. Методическое
учеб. 2 изд. 1923.

Kaseler Kar: Hi alt 16 // abeng. Carl.
16 Oct. 1929. J. Vaabel.